

Hatv...
...
szerdán és szombat
Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Sátoraljauhely
(Vármegyeház II. udvar)

ZEMPLÉN

Előfizetési ár:
Negyedévre 2 pengő.
Hirdetések:
négyzetcm.-ként
Nyílt-tér:
soronként 20 fillér

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség
és kiadóhivatal 109. szám

POLITIKAI HIRLAP

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség
és kiadóhivatal 109. szám

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen

Bethlen István országmentő programja

A miniszterelnök tegnapi nagy beszédének hatalmas szónoki sikerén túl jelentőséget és maradandó hatást biztosít a benne előterjesztett kormányzati program gazdasági és pénzügyi komolysága. A bejelentett intézkedéseknek nagy bősége és gazdagsága minden kommentárnál és méltatásnál jobban és erősebben bizonyítja a kormány gazdaságpolitikai programjának komolyságát, jelentőségét és a miniszterelnöknek azt az elszántságát, hogy a világkrízis sodrába került Magyarország válságát leküzdje. A miniszterelnök beszédéből a kormány legközelebbi gazdasági programja az alábbi körvonalakban bontakozik ki:

Küzdelem a gabonakrizissel

A gabonajegy jelenlegi 3 pengőnyi összegének felemelése, melynek mérvét egy szakbizottság fogja megállapítani.

Az iparcikkek olcsóbbítása és pedig az ipari vámok részleges mérséklésével, amelyért kárpótlásul az ipar a tegnap benyújtott iparfejlesztési törvényben körülírt közvetlen segélyezéssel nyert kárpótlást. A kartelek ármegállapításába a magyar kormány beleszólást nyert.

A falu népe már a legközelebb olyan olcsó szövet és bőrányaghoz jut, amelyből ruházatkodási szükségletét az eddigi árnál 40-60%-al olcsóbban láthatja el.

A vidéki helyi viszonyok megismerése céljából ország-szerte tanulmányi bizottság fogja megállapítani a szükséges intézkedéseket.

A kereskedelempolitika terén

Bejelenti a miniszterelnök a magyar kormány hajlandóságát akár egy gabona világtartalomban való részvételle, akár

preferenciális szerződések megkötésére, akár pedig regionális szerződések kötésére és a folyamatban levő, valamint a küszöbön álló külkereskedelmi szerződéses tárgyalások alkalmával hajlandónak fog nyilatkozni kereskedelmi viszonyainknak ilyen preferenciális rendszer alapján leendő megoldására a magyar mezőgazdaság érdekében.

A kivitel fejlesztése érdekében márkázási törvényt csinálunk, hogy ezzel is emeljük agrártermékeink versenyképességét a külföldi piacon.

A mezőgazdaság átszervezése érdekében nagyobb állami kölcsönt fogunk kontrahálni, mihelyt erre meglesz a lehetőség.

A tejtermelést fokozni, a tej, vaj és sajtexportot növelni, a sertésenyésztést fejleszteni és a sertésexportot szaporítani, továbbá szeszgyártást is emelni óhajtja a kormány, amihez megfelelő organizáció és megfelelő hitel kell, amelyet megteremteni a kormány feladatának ismer.

A hitelkrízis leküzdése

Az állami hitel terén a kormány el van határozva, hogy csak olyan hosszulejratu állami kölcsönt fog igénybe venni, amely a magyar közhitelnek a külföldön ártalmára nem válik. Minthogy a magyar állam hitele ma is változatlanul szilárd, az ilyen államkölcsön felvételének a külföldön, különösebb akadály nincs. Addig nyugodtan bevárjuk azt az időpontot, amelyben az államkölcsönt kedvező feltételek mellett és a magyar állam hitelének teljes megóvásával kontrahálhatjuk.

De közben is átmeneti hitellel és előlegekkel fogjuk megszerezni azokat az összegeket, amelyek a mai szükségletek fedezésére szolgálnak. Az állam beruházó tevékenységében ekként fennakadás nem fog beállni.

A mezőgazdaság és kisipar ebben az esztendőben együttvéve 200.5 millió pengő rövidlejratu hitelhez jutott és a kormány ezután is köteles-

ségének tartja, hogy a mezőgazdasági hitelt ilyen eszközökkel alimentálja. Amikor pedig lehetővé válik hosszulejratu hitel felvétele, a kormány rögtön gondoskodni fog arról, hogy ez meg is történjék.

Az államháztartás egyensúlyának fenntartása

A magyar államháztartás egyensulya nem ingott meg és ezt az egyensulyt a kormány a jövőben is biztosítani fogja a következő intézkedésekkel:

A már megszavazott költségvetési csökkentésen túl a dologi kiadásokban a kormány további 20 millió pengőnyi redukcióra kér felhatalmazást a törvényhozástól. A személyi kiadásokban 10 millió pengőt kíván a kormány megtakarítani a kiküldetési díjak újabb rendezésével. Törölni fogja továbbá a kormány az összesen 3.7 millió pengőben költségvetésileg előirányzott tisztviselői jutalmakat és segélyeket.

A folyó évben az üres állásokat a kormány nem tölti be, ami szintén tekintélyes megtakarítást eredményez. Ellenben a kormány a tisztviselői fizetéseket az eddigi tervek ellenére egyáltalán nem fogja redukálni.

E helyett minden fixfizetésű alkalmazott, tehát úgy az állami, mint a magánalkalmazottak kereseti adóját bizonyos kulcs szerint pótlékolni fogják.

A tantiémadókat progresszive fel fogják emelni akként, hogy azt nem a vállalat fizeti, hanem az, aki a tantiémet élvezi. Ezenkívül a kormány semmiféle adóemelést nem tervez és a termelést semmiféle közteher emelésével megterhelni nem fogja.

A jövő évi állami költségvetés kiadási oldalát 30 millióval kívánja a pénzügyminiszter leszállítani s e célból az adminisztráció racionalizálása fog keresztül vitetni.

Általános adóreformot a kormány a mai nehéz időkben egyáltalán nem tervez.

Ellenben a községi háztartásokat szanálni és rendbehozni kívánja, mely célból

még az ősszel törvényjavaslat kerül a parlament elé.

A borfogyasztási adót csökkenteni fogja és az adók ki-rovása tekintetében községenként mutakozó egyenlőtlenséget ki fogja küszöbölni.

A közmunkavállalás, amely a kisember vállait oly nagyon nyomja, újabb szabályozást nyer, amely mellett ez a teher egyenletesebben fog megoszlani.

120 millió új beruházás és közmunka

A kormány a munkanélküliség ellen azzal veszi fel a harcot, hogy munkához juttatja a munkanélkülieket. A legközelebb meginduló közmunkák és beruházások sora a következő:

30 millió pengővel az aktív és nyugdíjas tisztviselők és magánalkalmazottak családi házakat építhetnek.

A vidéki városokban megindulnak a közmunkák, mely célra az állam 12.5 millió pengőt bocsát rendelkezésre.

Ezenkívül a városok a közmunkákra kölcsönöket is fognak felvehetni, úgy, hogy végeredményben a vidéki városokban 21.2 millió pengőt fog kitenni a meginduló közmunka.

Folytatja a kormány az államvasuti beruházásokat, mely célra 30-40 milliót szánt.

Az utépítési programot, amelynek céljára 32 millió áll rendelkezésre, a kormány tovább folytatja.

A vadvizek lecsapolására egymillió pengőt irányoz elő.

A vidéki kislakásépítés céljaira a már előirányzott hatmillió pengőn felül további három millió pengőt.

Együttvéve ezek az összegek százhuszmillió pengőt tesznek ki. De ezenfelül még rendelkezésre áll a költségvetésben már megszavazott 47 millió pengő.

A munkanélküliséget ez kétségtelenül enyhíteni fogja és meg fog indulni a gyárakban a munka és a kereskedelemben a forgalom.

A vidéki városoknak a kormány felhatalmazást ad, hogy szükség esetén inségadót vet-

Egyes szám ára 10 fillér.

hessenek ki, amelynek felhasználása a népjóléti miniszter egészséges irányítása mellett történik.

E gazdag program konkrét

tumai bizonyára el fogják oszlatni azt a bizalmi krízist, amellyel szemben mindenkinek kötelessége felvenni a küzdelmet.

Állami támogatással sürgős közmunkák indulnak meg Zemplénumvármegyében és Sátoraljaujhelyben

Utmunkák. — Sátoraljaujhely csendőrlaktanyát és strandfürdőt is kap. — Az államsegélyek elsősorban munkabérekre fordítandók.

Szombaton érkezett meg Széll József főispánhoz s egyidejűleg Zemplénumvármegye alispánjához is a belügyminiszter leirata, amely szerint a minisztertanács a munkanélküliség enyhítése érdekében Zemplénumvármegyében és Sátoraljaujhely városban már tervbevevett egyes közmunkák sürgős megindíthatása céljából több százezer pengőnyi állami támogatást engedélyezett.

Összinté örömmel regisztráljuk ezen értesülésünket, mert meg vagyunk győződve arról, hogy ez a hír a legszélesebb körökben megnyugvást fog kelteni már annál fogva is, mert — minden tervszerű igazgatással szemben — tettekben megnyilvánuló bizonyossága annak, hogy a magyar kormány anyagi erőihez képest igenis még a tél beállta előtt tényleg gondoskodott a munkanélküliség enyhítése érdekében.

Ugy tudjuk, hogy az állami támogatással most erősen meginduló közmunkák csupán töredékét teszik ki azoknak, amelyeket Széll József főispán a kormánynak ezuttal is javaslatba hozott és így nyilvánvaló, hogy a főispán alkotó és építő programja teljes mértékű megvalósításának az állam jelenlegi pénzügyi helyzete szabott határt, úgy hogy a főispán tervezetének egyéb — köztük nagyon jelentékeny — részei csak később és fokozatosan valósulnak majd meg.

A minisztertanács ezuttal a következő közmunkák sürgős megindítását tette lehetővé.

A tokaji állami átkelési utszakaszk építéséhez való hozzájárulását engedélyezett 100.000 pengővel megindulhat a tokaji hídterület kezdve Tokaj község másik határáig terjedő állami átkelési utszakasznak az építése, ami — arravaló tekintettel, hogy a további 100.000 P fedezetéről a kereskedelemügyi miniszter gondoskodik, ezeken kívül pedig Tokaj község is saját terhére köteles az egész községtől 25—30% hozzájárulást biztosítani — végeredményben egy 250—260.000 P-ös közmunkának lebonyolítását jelenti. Minthogy az utépítési tervek már korábban elkészültek s azokat a kereskedelemügyi miniszter már jóvá is hagyta, ez az utépítés a legközelebbi jövőben megindulhat.

Már egy emberöltő óta, de különösen azóta, amióta az autómobil-forgalom megélénkült, az uta-

zóközönség egy igen súlyos panasza volt az, hogy Tokaj községnek — amelynek bemeneteli és kimeneteli határán, tehát két helyen is szednek vámot — lehetetlenül rossz a kövezete, Ezen jogosult kérelmet van hivatva orvosolni a szóbanforgó intézkedés.

Ugyancsak Tokaj nagyközségben végrehajtandó kisebb (kincstári) építkezésekre szintén 100.000 P-t engedélyezett a minisztertanács. Mig tehát az előbb említett utépítési munkálatok megfelelő számú földmunkáknak juttatnak kenyeret, addig ez utóbbi építkezések főleg ipari munkaalkatmakat teremtenek.

A Sátoraljaujhely városnak jutott több mint 100.000 Pnyi támogatás csendőrlaktanya építésére, továbbá uszoda létesítésére, végül az állami elemi népiskola tatarozására fordítandó.

Mind a három esetben sürgős és fontos közszükséglet kielégítését jelenti.

Sátoraljaujhelyben ugyanis a csendőrszárnyparancsnokság egy régi, elavult épületben van elhelyezve, amely céljának már semmiképpen sem felel meg, már pedig a csendőrségnek megfelelő elhelyezése éppen Sátoraljaujhelyben nagyon fontos közérdek. És emellett azt sem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy az új csendőrlaktanyával a város egy új, modern középülethez jut.

Széll főispánnak régi kedves terve valósult meg azáltal, hogy a minisztertanács 25.000 P-t jutatót a sátoraljaujhelyi uszoda létesítésére.

Közegészségügyi szempontból ugyanis elsősorban érdekelt fűződének ahhoz, hogy a közel 20.000 lakosú megyeszékhely közönségének, nagyszámú tanulóifjúságának, katonaságának és leventéinek nyári szabadfürdőzése, továbbá sportolási és strandolási kérdései végre megoldassanak. Az új helyi strandolók eddig tudvaleg valóságos utazásszámba menő módon jutottak el vagy a sárospataki strandra, vagy a — ruhátáru szolgáló — bokrokban bővelkedő berecki Bodrogpartra.

A 25.000 P-ös állami pénz lehetővé teszi egy kb. 100 kabinos, modern nyílt fürdő létesítését, amely alkalmas lesz arra, hogy a város eddigi fürdőzési mizériáit egy csapással megszüntesse.

Minthogy a főispán ebben az irányban már korábban is fáradozott, ennél fogva a strandfürdő tervei már készülőkben is vannak, úgy hogy a vérmesebb új helyi polgárok lehülése immár a jövő nyárra biztosítottnak tekinthető.

A sátoraljaujhelyi állami elemi népiskola épülete, felszerelése, vízvezetéke és csatornázása annyira leromlott állapotban van, hogy az már az iskola épületének állagát veszélyezteti. Az iskolaépület fenntartása a város kötelessége volna ugyan, minthogy azonban a város a trianoni béke következtében olyan súlyos anyagi helyzetbe került, hogy a legszükségesebb kiadásait is alig tudja fedezni, képtelen volt a helyreállítási költségek viselésére.

Sátoraljaujhely város a helyreállításra szükséges összeget még az 1931. évi költségvetésben sem tudta volna biztosítani, ezért a főispán — egyellen megoldásként — azt javasolta és vitte keresztül, hogy a készenlévő költségvetés szerinti tatarozási költség államsegélyként bocsáttassék a város rendelkezésére.

Ez ennek a tatarozási közmunkának a története.

Ugy értesülünk, hogy Széll főispán bölcs előrelátással már eleve is különös figyelemmel volt jávaslati megfontolással arra, hogy az egyes közmunkák elvégzése — éppen a munkanélküliségre való tekintettel — olyan módon mehessen végbe, hogy ezeknél a munkálatoknál elsősorban a foglalkozás nélküli munkások és iparosok (földmunkások, kubikosok, iparossegédek és kisiparosok) minél nagyobb tömegben lehessenek alkalmazhatók. Így azután a főispán a továbbiaknál is különös súlyt szándékozik helyezni arra, hogy a géperővel is végzhető munkálatoknál, amint pl. a kőtörés, kotrás stb. a gépek alkalmazása a lehetőségig elkerültesék avégből, hogy így az állami támogatás adott összege minél nagyobb része munkabérek fizetésére legyen fordítható.

Ha már most figyelembe vesszük azt a körülményt, hogy a vármegye egész területén (beleértve Sátoraljaujhely megyei várost is) ezidőszereit is a most elrendelt munkálatok értékösszegével csaknem teljesen egyenlő összegű (utépítési, utcaburkolási, különböző felekezeteket érintő iskolaépítési stb.) közmunkák vannak folyamatban, úgy bizonyára nem túlzunk akkor, amikor mintegy 1.000.000 P-re becsüljük azt az összeget, amellyel az állam és egyéb köztestületek áldoznak mostanában a megyében a munkalehetőségek nyújtásában.

Ha arra gondolunk aztán, hogy a kormány bizonyára a zemplénumvármegyeivel arányos mértékben gondoskodott egyidejűleg a többi vármegyék, törvényhatósági és megyei városok és községek sürgős közmunkálatainak megindítása iránt is, akkor bizonyosra vehetjük, hogy az áldozathozatalban elment addig a legvégső határig, amelyet néki az állam jelenlegi pénzügyi helyzete megszabott és amelyen túlmennie már lehetetlen s így észszerűtlen is lett volna.

Mert hiszen bármilyen mértékű legyen is valamely adott időpontban akár a munkanélküliség, akár a gazdasági élet valamely más aggasztó válsága, bizonyos, hogy mindent sohasem szabad magától az államtól, illetve a kormánytól várni, mert a gazdasági élet alanya végül mégis csak a társadalom, nem pedig az állam, amelynek közgazdaságpolitikai hivatása — pl. a termelés terén — csupán az egyes termelési ágak fejlődési feltételeinek biztosítása, az egyes termelési ágak között az összhangnak és arányos-

ságnak előmozdítása s ott, hol az egyéni erő elégtelen, a segítő, vagy pótló fellépés, stb.

Ilyen körülmények között tehát a magyar kormány megtette a kötelességét akkor, amikor — a rendelkezésére álló anyagi eszközök arányában szerte az országban sok milliónyi értékű közmunka megindítását elrendelte s ezzel sokezernyi munkanélküli iparos- és munkáscsaládnak hosszabb időre ismét munkaalkatmakat biztosított.

Vármegyénk főispánjáról, Széll Józsefről pedig ismét megnyugvással jegyezhetjük fel, hogy az ő

Ritartás, munkaakarás, összetartás

Báró Láng Boldizsár, a Bodrogköz képviselője, kerületi Nyilatkozatai a mai nehéz időkről, a segítés módjairól. A Magyar demokrácia.

Ricsé, 1930 okt. 14—15.

Szép őszi nap. Csupa mosolygás a föld arca. Erdő, mező tele ragyogó színekkel. A levegő, mint a csiszolt ezüst, fénylik az uszó „bikanyálak”-tól. A ritkuló lombok közül eltűnt az árnyék. Felhődarac sincs sehol az égen. Ebben a tündöklésben csak egyedül az ember arca bús, árnyékos, felhős. Mintha a világ minden bánata reászakadt volna.

— Rossz világ — állapítják meg az egyik szekér utasai. Rírók és hitések ülnek rajta. Ricsére mennek a képviselő úrhoz.

— Nehéz idők — sóhajtják egy másik kocsi utasai is az országúton. Ők is Ricsére tartanak. Nehéz idők, rossz világ! Ha két ember van együtt, csak arról beszélnek, ha egy ember magára marad, erre téved minden gondolatja. Sokszoros érdeklődés van hát a lelkekben ama tájékozató nyilatkozatok iránt, melyeket báró Láng Boldizsár, ez az egyenes, igaz, őszinte, magyar katonaember, a kerület képviselője tenni óhajt, ki nem ígérgetett, hanem cselekedett, kinek jószívét sokan áldják a Bodrogközön, mert segített rajtuk nehéz gondjaikban és akihez nyugodtan fordulhatott az utolsó szegény is. Annak is úgy tekintette ügyét, mint a legelsőt, aki nemcsak országgyűlési képviselő, hanem bodrogközi képviselő is, mert együtt van kerületével örömeiben, bajában. Számtalanszor bejárja községeit, hogy tapogassa és gyógyíthassa a bajokat, állandó érintkezést tart fenn népével s azok vezetőivel. Ez alkalommal a vezetőket: lelkészeket, orvosokat, jegyzőket, tanítókat, bírákat, hitéseket látja vendégül, valamint a kerület társadalmának kimagasló egyéneit: földbirtokosokat, nagybériőket, gazdatiszteket, kereskedőket. E hó végén, vagy november első részében folytatónak sorra veszi majd községeit, hogy helyben is meglássa kerülete népét s azok bajait.

Részletes tudósításunkat az ös-szejövetelről az alábbiakban adjuk. Két csoportban, 14-én és 15-én érkezett báró Láng az előbb fel-

céltudatos alkotó kész fáradságot nem kímélő sz tartásának és illetékes helyértékelt súlyos egyéniségén tékeny része van a fentis eredmények létrejöttében.

Komoly helyeken jósol az egész jelenlegi rendkívül közti gazdasági válságnak ható időn belül remélhető lését, amellyel bizonyára képen enyhülni fog Csonk mostani — már szinte elv lennek látszó — gazdasá zete is.

Annai küzdelmes időnk Isten segítségével — ma elvisejűk a reánk követ küzdelmeit is, am után meg eljön a magyar tavasz is.

Semmi körülmények kö között azonban a v közönsége szempontjából tudata, hogy Férfiu áll az mindent megtesz a várm vára, ami fizikailag csak ges, s ha és amikor töb ér el, ez bizonyára nem r lik.

szorult társadalmi és köz zedőemberekkel. Sajnos, rogtközön, ebben a „csak falu” járásban nincs oly ség, mely nagyobb embe befogadhatna. Az étekezle uzsonna keretében folyt vett, ezuttal először bá Boldizsárné kegyelmes as ki a maga kellemes, ked velenségével mosolyt va komor férfiarokkra. Nincs sze a bodrogközi életnek érdekelte volna. Abecsülé magyar férfiak, a szorga karékos és takaros bodrog gyar asszonyok munkái, tései voltak a beszélgeté gyai.

— Elvesztett a becsülé asszonyok előtt — mond móci bíró. Nekünk férfial lene pénzt vinni a házhó tudunk. Nincs pénz...

— Talán át kelene r kis időre az asszonyok odahaza a kormánynak — sz

— Isten őrizzen — r kegyelmes asszony. Meg férfiak. Én mondom, az legnagyobb baj, gondol első asszonyra, Énra. A gyen férfi, ura a gon maga házának, mert a nő marad mindában. még a parancsokból is helyeslés fogadta szava a férfiak elmondottak m mennyire megbecsülni é való a bodrogközi fejér mindenben ott vannak mellett; napsütésben, es degben és melében. párujuk ezeknek a kerek

Féltőkör kezdődött a képpeni értekezlet leher Ekkor állított fel a báró Boldizsár. Sajnálom, hogy dé, mellyel az együt am teljesen megfogta a sáda politikai és közgazdaság mély tudásának, sáda és alapos ismeretnek, becsülétek, keze ékesen szóló beszéd meg egyes részében meg

— Bocsássanak meg kezdette beszédét, ha

otó készségének, kimélő szívós kitérés helyeken is győzelmének jelenlétét a fentismerttetett rejtejtében.

eken jóslóják már régi rendkívüli nemzeti válságnak belátremélhető enyhüdbizonyára szükség-fog Csonkaházánk szinte elviselhetet-gazdasági hely-

mes időnk után — vel — majd csak ánk következő tél ami után majd csak tavaszis.

mények között sem onban a vármegye mpontjából annak a férfiu áll az élén, aki esz a vármegye ja-ailag csak lehetsé-mikor többet nem yára nem rajta mu-

Zetartás...

re, kerületében. — és módjairól. —

mi és községi ve- len a „csak falu meg a nincs olyan helyi- yobb embertömeget Az érekezetlen, mely ében folyt le, részt először báró Láng egyenes asszony is, llemes, kedves köz- mosolyt varázsolt a okra. Nincs olyan ré- közzi életnek, ami ne a. A becsületes, nyilt k, a szorgalmas, ta- ros bodrogközi ma- ok munkái, erőfeszí- a beszélgetések tár-

ett a becsületünk az t — mondja a dá- ekünk férfiaknak kei- nni a házhoz és nem s pénz...

át kellene most egy asszonyoknak adni mányt — szólok bele.

rizzen — mondja a szony. Meg ne tegyék london, az lenne a baj. Gondoljanak az ra, Évra. A férfi le- ura és gondozója a k, mert a nő, csak mindenben. Gyenge csolásban is. — Nagy adta eszavakat. Majd gondolták még, hogy egbecsülni és szeretni gközi fejtér nép, mert ott vannak a férfiak sítésben, esőben, hi- melegben. Nincsen nek a kerek világon.

vezdődött a tulajdon- kezet lehérszitalnál. fel szólsz báró Láng ajnáljuk, hogy beszé- az egybegyűltek lelkét fogta, amely az ő közgazdasági nagy és nak, társadalmi széles mereteknek, jó szívé- etes igényezetének volt ó bizalmasága: csak ben kövölhetjük.

ssanak meg Uraim — szédét —, ha ez alka-

lommal sok helyütt elhanyagolom beszédemben a szónoklás külső formáit. Nem szónokolni akarok, hanem igazságokat mondani s ez a fontos: a tartalom, nem pedig a forma.

— Szólok először mindnyájunk egyetemes nagy ügyéről, a *revizióról*. Lassan bár, de utban van felénk az igazság. Még Franciaországban is vannak ma már hívei a reviziónak. Maga Poincaré is beszél róla, mint előjehető eshetőségről, amellyel számolni kell. A Sorbonne egyik igen kiváló jogtanára mondotta nemrég: „Mindig a revizió híve voltam a jog és ész alapján, de amióta Pesten voltam, azóta a szívem is azt diktálja.” A revizió ügye azért jut nehezen előre, mert ezt nem lehet szóösszeállítás alapon elérni, hanem csak egyhanguan. A szóösszeállítás elintézésben már benne volna az újabb háború csirája, mint a kisebbbbségben maradtak törekvése. Nekünk az egyhangú revizió felé kell törekednünk. Szerintem a békeszerződés maga is módot nyújt a revizióra, mert lehetővé teszi, hogy a szerződésből a háborút okozó paragrafusok kiküszöböltesenek. Mi háborus alapon nem érhetünk célt, csak a béke eszközeivel. Ehhez szükséges a nagyhatalmak pártfogása és szükségese, hogy meg tudjunk egyezni szomszédainkkal. *Ésszel éljünk*. Ne érzelmeink irányítsák külpolitikánkat, hanem *keressük azt, ami hasznos*. Népünk jóléte és boldogulása legyen az irányadó. Ez az igazi *hazafias tett* és ez többet ér, mint a legszebb *hazafias pöz*.

— Másodszor a *jóváítélet* kérdéséről szeretnék szólni. Sok értetlen és rosszakaratu beállítást tapasztalhatok e téren, különösen a demagógia részéről, tehát azoktól, akik szeretik a nagyhangú kijelentéseket, hogy tapsokat kapjanak. Ebben a helyzet a következő: Ausztria nem fizet. Bulgária kevesebbet fizet, mint mi. A németeknél minden lélekre 35 pengő jóváítélet esik fejenként, nálunk pedig 1 pengő 20 fillér. Ez a pénz azonban itt marad az optások utján, ami szintén jelentős eredmény ebben a pénészegény világban. Ezért még a nagyhatalmak is áldozatot hoztak.

— Az *általános titkos választójog* újabb ismét az ellenzéki politikuskok vesszőparipája. Állandóan feszegetik, kürtölik, írják, hogy milyen egyszerű boldogság közzönt be ezzel Magyarországra, kevesebb lenne a nép terhe, könynyebb a megélhetés, szivesebben szóbaállanának velünk külföldön és adnának kölcsönt. Nézzük csak meg e kérdést kissé alaposabban. Gondolkozzunk felette józan észszel. A párt programjában benne van az általános titkos. Ennek az *általános* részét már megvalósította. A titkosból is igen sokat. A kibővítése is várható, azonban sőtétbe ugrást nem tehetünk. Nem szabad a gazdasági bajokat még politikáikkal is tetézni. Éppen a külföldi példák tartják vissza a kormányt a titkos választói jog és választási eljárás korlátlan beállításától. Külföldön is csődöt mondtak. Ma már azok az országok, hol ezt behozták, tovább akarnak menni és az *érdekképviseleti rendszerre* gondolnak. Tehát, hogy külön külön válasszanak képviselőt a gazdák, az iparosok, a kereskedők, a tisztviselők, külön a katolikusok, reformátusok, evangélikusok. Hát elhiszi azt valaki, hogy ilyen alapon igazságos számarányt

lehetne felállítani, vagy hogy egy ilyen képviselőház dolgozni tudna. Hiszen ma is az a bajunk, hogy a sokféle érdeket nehezen tudjuk összeegyeztetni belpolitikánkban is, külpolitikánkban is. A mi választójogunk az ősi alkotmányból folyik. *Haladó konzervatívok* legyünk. Tartsuk meg a régiből a jót s pótoljuk szintén jó ujjakkal.

— Nem áll, hogyha nekünk ugynevezett demokrata alkotmányunk volna, akkor szivesebben szóba állana velünk a külföld, vagy tisztán ezért még az adósságainkat is elengedné. *Weimárnak*, ennek a kisebb német államnak demokrata alkotmánya van és még többet fizet, mint mi. A külföld csak egyet néz: *van-e személy és vagyonzbiztonság, állandóság*? Ha van, akkor ez ad tekintélyt és hitelt, amint Olaszországnak is tekintélyes hitele van, bár a politikai iránya más, mint a többi nyugati országoké. Ezzel én nem azt mondom, hogy nekünk nincs szükségünk a demokráciára. Van és ezért dolgozunk is, hogy legyen, de nem olyanra, mely *lefelé halad, hanem amely az alacsonyabb sorsut emeli fel*, hogy teljesebbé, tökéletesebbé váljék a nemzeti élet. Ne abban legyen öröme a *nincstelennek*, hogy *mindnyáján szegények vagyunk*, még az úr is, a báró is, mert ez az öröm: *káröröm* és fajtánk, hazánk szempontjából *értéktelen*, — hanem az adjon mindnyájunknak *igazi, szívet-lelket boldogító örömet*, hogy még a *nincstelen* sem nincstelen. Mindenkinék adjon a föld kenyeret és megélhetést, rózsa arcot, mosolygó szemet. *Ez a magyar demokrácia*

— A hízegő szónoklás, nagy mondasók, szóval a *demagógia*, piszkos fegyver. *Gyanus az, ha valaki nagyon dicsér bennünket*. Így iratják alá a váltót is a jóbaráttal. A zsebmetsző is megöleli azt, akit ki akar rabolni. A *demagógia a nép megvetése*, mert azt hiszi az ilyen hízegő, nagyotmondó, hogy a népnek mindent be lehet adni, aztán karonfogja valamelyik hallgatóját azzal, hogy:

— Ugy-e, komám! Jól megmondtam?

— Becsületes ember nem él ilyen fegyverekkel, hogy tapsokat kapjon, hanem a lelkiismerete szerint szól és cselekszik...

— A tisztviselőkérdésről szólva, jelenthetem, hogy a helyzet ezen a téren is javulóban van, bár nagyon lassan halad. Sok a tisztviselő, de a csökkentés óvatosan lassan meg fog történni. A mai nemzedékre súlyos ez, mert most még itt vannak a szomszédainktól hozzánk üldözött magyar családok, akiket mégsem lehet az éhenhalásnak kitenni.

— A *panamá* dolgában erélyes intézkedéseket tett a kormány. Sok a panama. Több, mint amennyi a lapban van, de *nincs annyi, mint amennyiről suttognak*. Sok ember előtt az a panama, amibe ő nincs benne. Nyugodtak lehetünk, hogy a kormány ki fogja őket irtani.

— A *munkanélküliséggel* kapcsolatban megállapíthatom, hogy ez csakugyan világjelenség. *Éppen a demokrata országokban a legnagyobb*. Angliában a munkáspárt van kormányon, mégis hihetetlen arányu a munkanélküliek száma. Sok nyugati országban *segélyt* adnak a munkanélkülieknek. Ez még növelte a számot. Egy munkanélküli helyett lett 50, 10.000 helyett fél millió ezeket azok tartják el akik dolgoznak. Mi nem tartjuk

ezt helyesnek. *Munkát kell adni a munkanélkülinek nem segélyt*. Ezért indultak meg nálunk a házépítési, csatorna és utépítési munkák, hogy kenyeret tudjunk adni annak, *aki dolgozni akar*. Bodrogköz érdekében is igyekeztem köz-munkát biztosítani. Így a ricse-révleányvár — zemplénagárdi utszakasz építése a cigánd — ricse-i ut folytatásaképpen a közeljövőben megvalósul.

— A gazdasági bajokról elismerhetjük, hogy azok valóban nagyok. A győztes államok is nyögnek alatta. A háboru tönkretette az értékeket. Elszegényedtünk. Leszállt az életszínvonalunk és kisebbé lett a fogyasztás. A termelés viszont emelkedett. Nagy erővel nyult ebbe bele Amerika a termelési határok kiszélesítésével. Olyan buzaajtát állítottak elő, mely 93 nap alatt beérik. Gépekkel művelik nagyterületű földjeiket és hihetetlen csekély termelési költség mellett leszorítják a világpiaci árakat. Most ehhez hozzájárult az orosz buzahadjárát is. Ezek okozzák a terményárak mélyre süllyedését, bár erről is elmondhatjuk, hogy talán az egész világon Magyarországon a legrágább a buza a kormány intézkedése folytán. Magasabb a bolettával, melynek ára a termelőé.

— Nem is az a baj, hogy a buzaár alacsony, hanem, hogy az ipari cikkek ára magas. Itt jön segítségére ismét a kormány a népnek. Olcsó ruhához juttatja oly formán, hogy a sokféle forma — kisbabos, nagybabos, kockás, rózsás, csikos meg ki tudná felsorolni milyen formák (van ilyen vagy 300) helyett — csak 5–6féle formát fog gyártatni. Ilyenformán kisebb lesz az előállítási költség, olcsóbb lesz a ruha. A ruhába beleszóvik az árat is, hogy ne üzérkedhessenek vele. A gyár egyenesen a kiskereskedőhöz küldi, hogy a sok közvetítő ne emelhesse fel az árat.

— Uraim! Nincs vége a háborunak. Ez a mostani még kegyetlenebb, mint a másik volt. Csak *küztartás, munkaakará és öszszetartás* menthet meg bennünket a végpusztulástól. Nem félttem hazámát és a magyarságot. Bizom szívből jövőjében, *mert van benne akarat az életre*. Fogjunk össze más országokkal, ha magunk gyengék vagyunk. Büszke vagyok rá, hogy a *szomszédainkkal való megegyezés gondolatát én vettem fel először* és ma már folynak a tanácskozások, hogy menekedhessünk a bajból mi is, meg ők is. Csinálja meg először két állam, majd három, majd talán az egész Európa ezt a szövetséget és legyen a neve talán Páneurópa, vagy Európai Egyesült Államok — a név nem fontos, lényegtelen. Az *egyen boldogulása a cél, mindnyájunké, az erőse is, de a szegényé is*. Szent meggyőződése, *hogy ez segít*...

— Tegyük meg mindent, hogy ne vádolhasson bennünket az utókor. Odahaza pedig mondják meg minden kedves magyarnak az üzenetemet, *nogy bizzanak velem együtt abban a jó Istenben, aki soha nem hagyott el végleg bennünket és bizzanak a kormány munkájában, kinek nem az a célja, hogy pusztuljunk, hanem hogy éljünk és boldogok legyünk*...

— Mondják meg azt is, hogy úgy mint eddig is, forduljon hozzám az, akinek ügyében bármit is tehetek, még ha más lenne is a politikai meggyőződése mint az

enyém, én segítek rajta, ha csak egy mód van rá, mert nekem ebben a kerületben minden ember édes magyar testvérem, akinek boldogulni kell, élni kell. *Nekem ez a fontos*, nem az ő politikai pártállása. *Isten éltesse Bodrogköz népet boldogan!*

Zugó éljen és taps viharzott fel a szeretett képviselő szavai után, majd Csüry István ref. lelkész, Sztankaninecz gk. lelkész, Markovics János községi bíró szólottak, hűségéről és szeretetükről, bizalmukról biztosítván *báró Láng Boldizsár* országgyűlési képviselőt. — *Tóth András* lácai bíró a felső Bodrogköz kérését terjesztette elő.

Érdekes volt egy másik magyar választókerületbe tartozó lelkésznek a felszólalása, aki azt hangsúlyozta, hogy irigylit a Bodrogközről *báró Láng Boldizsárt*, aki ennyire együtt van kerületével. Nekik is van képviselőjük, de csak a választásokon látták.

Kedves beszélgetések után osztott szét a társaság. A komor gondok között szép volt ez a mai nap. Megaranyozta a szíveket remény-nyel és hittel.

Kántor Mihály.

H I R E K.

— **Szülőbirtokosok figyelmebe.** Szomorú és a mai viszonyok között is nagyon jellemző esetre kell felhívunk a szülőbirtokosok figyelmét. Egyik újhelyi szülőbirtokos, rendkívül szorult helyzetében, cca 20 hl. idei mustját eladta egyik újhelyi borkereskedőnek, literenkénti 21 filléres árért. Tekintve pedig, hogy az eladó szülője jó fekvésű helyen van — a Meleg-oldalon — s tekintettel arra is, hogy a szüretet csak október 27-én kezdi — nyilvánvaló, hogy az eladásra csak szorult helyzete kényszerítette s a kereskedőt csak ennek felismerése juttathatta vele szemben olyan előnyös helyzetbe, hogy a musthoz ilyen képtelen áron hozzájuthatott. Őva intjük a szülőbirtokosokat, hogy ne prédálják el ilyen áron termésüket, hanem kíséreljék meg előbb igénybe venni a Pincészövetkezet segítségét. Sem a hazai, sem az európai piac mai helyzete nem indokolja az ilyen nevelésesen alacsony árakat, hiszen a külföldön lényegesen kevesebb a bortermés a szokásosnál. Csudálkoznakunk kell a kereskedői morál szempontjából is azon, hogy a termelő szorult helyzete és tájékozatlansága ilyen lelkiismeretlenül kihasználják. Legyen ez az eset intő példa arra, hogy a termés értékesítésénél minden utat és módot igénybe kell venni a jobb árak elérésére s ki kell kérni a Pincészövetkezet tanácsát is, ha még olyan sürgető körülmények is fognak fenn a musteladásnál.

— **Tudja Ön már**, hogy az ismert Aspirin-tabletták 1895-ben beható kísérletek és tudományos kutatások után kerültek forgalomba és immár kb. 33 év óta az emberiséget a „meghülések” elleni védekezésnél támogatják. Hülések minden tüneteinel, influenza, spanyol-járvány, reuma, csúz, ischiásnál ma már az egész világon Aspirin-tablettákat az eredeti csomagolásban a „Bayerkereszttel” szedik.

A Singer varrógépek
MÉGIS A LEGJOBBAK!

— **Hat havi börtön hamis tanulás büntette miatt.** Zuti Pál és neje alsóregmeci lakosok a Závodzki László ellen felhatalmazásra hivatalból üldözendő rágalmazás vétsége miatt folyamatba tett bűntügyben 1930 január 4-én megtartott főtárgyaláson esküvel is megerősített azt a tanuvalomást tették, hogy a Závodzki László ellenében vád tárgyává tett rágalmazó tényállításokat nem hallották és azokról semmit sem tudnak, s a vádmorség előtt annak idején azért vallottak terheltben Závodzki ellen, mert őket megfenyegették. Vádlottak bűntügyét folyó hó 14-én tárgyalta a helybeli kir. törvényszék Emődy büntetőtanácsa és a lefolytatott bizonyítási eljárás után vádlottakat hamis tanulás büntetésben mondotta ki bűnösöknek s ezért 6—6 hónapi börtönre ítélte. Vádlottak a bűnösség megállapításamiatti felebbeztek.

— **Sztrájkolnak a házassulandó ifjak.** Megdöbbentő jelenség, hogy a helybeli anyakönyvi hivatalban feltűnően megcsappantak a házassági bejelentések. A nősülési hajlam Ujhelyben valósággal a minimumra csökkent. Alig adja rá valaki a fejét ebben a határszálon felejtett, magára hagyott városban arra a komoly lépésre, hogy Hymen rózsálcával összekösse magát. A legutóbbi három hét alatt például egyetlen házasság sem kötöttet Sátoraljaujhelyben, ami természetesen a mai nyomoruságos gazdasági viszonyoknak és általános kereset hiánynak tulajdonítható. Így lesz ez már remélhetőleg ezután visszavonhatatlanul, hiszen maholnap itt van a megélhetésünket megnyomorító fizetésesökkenés és az egész országban eddig nem tapasztalt ujhelyi specialitás: a magasabb lakbér is kecséget némi könnyebb megélhetési lehetőségekkel.

— **Hatóságai közeg elleni erőszak vétsége** miatt vont a felelősségre folyó hó 14-én Bolyi Gergelyt a helybeli kir. törvényszék büntetőtanácsa. Vádlottat Doma Károly kalauz a taktaharkányi állomáson a személyszállító kocsis lépcsőjéről el akarta távolítani, mert a kocsilépcsőn ülve utazott. Vádlott a hivatása jogszerű gyakorlásában eljáró vasuti közeggel szembeállt, sőt meg is rugta. A bíróság a beösmérésben volt vádlottat jogerősen 14 napi fegyházra ítélte.

— **A „Magyar Hét”** nem egy hétre szóló vásár, hanem egy életre szóló tanítás. Így szól: foggyasszatok magyar árut! A „MAGYAR HÉT” október 18-án kezdődik és 26-ig tart.

— **Szenzációs műsor a városi mozgószínházban.** Rövidesen városunkba érkezik a világsiker aratott „Singing-fool” első hangosfilm színpadra átirat előszáma a „Sony-Boy” amelyet egész kivételesen a szerző és rendező ad elő egyik főszerepben és pedig *Gömöry László* az országosan ismert legszebbhangu énekes bonviván s mellette a kis *Russ Ivánka* a 4 éves csodagyerek mint második főszereplő. Az előadás idejét és teljes műsorát a falragaszok is kellő időben jelezni fogják.

Teljesen érett
marhatrágya és egészséges takarmányrépa

korlátlan mennyiségben kapható. — **Cím: Bettelheim Mórné Árpád ucca 12.**

SZÍNHÁZ

Az Országos Kamaraszínház előadásai

Hétfőn kezdte meg *Alapi Nándor* Országos Kamaraszínháza rövidre szabott ujhelyi szízejét. Szűkre szabott lapterjedelmünk, nem tette ezúttal lehetővé, hogy a már eddig színre hozott darabokról részletes kritikát adjunk. És csak általánosságban állapíthatjuk meg, hogy a Kamara Színház előadásai semmivel sem maradnak hátrább az előző éviéknél. Vidéki színpadon olyan eleven, egyöntetű, zökkenő nélküli, magas színvonalú, gyorsan pergő előadásokban nem gyönyörködhetett a közönség, mint amilyenekben *Alapi* társulata elégíti ki a legfokozottabb és legkényesebb igényeket is. A társulat elsőrangú művészi erőkből áll, akik tudásuk, művészetük legjavát nyújtják olyan talentummal és készültséggel, amely a közönségnek hamisítatlan, tiszta élményeket juttat az eddig bizony eléggé meg nem nyilvánult érdeklődés fejében.

— **Te is oka vagy** a munkanélküliségnek, ha nem magyar árut vásárolsz; mert a külföldi áru csak a külföldi munkásnak ad kenyeret. Ezt tanítja a „MAGYAR HÉT”, mely október 18-tól 26-ig tart.

Zemplénavarmegye Sátoraljaujhelyi Erzsébet kórházától.

1826/1930. ig. szám.

Pályázati hirdetés.

A Zemplénavarmegyei Sátoraljaujhelyi Erzsébet kórház az 1931. évben hazai község és hazai tűzifa szükségleteinek biztosítására 1930. évi november hó 17-iki lejáratú pályázatot hirdet. Pályázati feltételek a kórház gondnoki hivatalában irásban megszerezhetők.

Sátoraljaujhely, 1930. évi október hó 18-án.

Chudovszky
kórházi igazgató.

Gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőné bodrogkereszturi kertészetében eladó

4000 drb. gyümölcsfa

Vad alanyon nevelt alma 8 legjobb fajban.
Törpe alanyon nevelt alma 20 legjobb fajban.
Vad alanyon nevelt közepmagas körte 14 legjobb fajban.
Közepmagas cseresznye 6 legjobb fajban.
Szilva 4 legjobb fajban.
Meggy.
Kajszi.
Magas törzsű egres.

Árak:

Közepmagas fák	1 P 60 f.
Törpe fák	1 P 20 f.
Redélyfa	2 P — f.
Egres magas	1 P — f.
Őszibarack	1 P 20 f.

A kertészet minden kedden és pénteken megtekinthető.

Varga György

hentesáru üzlete
Debrecen, Burgundia 12.

Jelenlegi napiárban legolcsóbban.
Finom hentesárak és zsirnak való nagyban, kicsinyben. Szétküldés postacsomagban utánvétellel is.

Füstölt husos kolozsvári szalonna	kg. P 2.40
Paprikás szalonna	P 2.40
Füstölt debreceni kolbász	P 3.20
Száraz kolbász	P 5.—
Debreceni páros kolbász	P 3.60
Zsirnak való bőrnélküli	P 1.60
Friss hárj	P 1.80
Olvasztott zsír	P 1.80

Pontos kiszolgálás!

Csak kifogástalan jó árut szállítok

UJKEDVEZMÉNY VENDÉGEINKNEK

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20%

kedvezménytszobaárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból

(menüt kivéve) módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával 1 évesített megállapodás alapján kibővíteni a

**Magyar kir. Operaház
Nemzeti Színház
Kamara Színház**

előadásaira szóló mérsékelt árujegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük a szoba- és színházjegyrendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

Park Szálló
BUDAPEST

szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltsége.)

BRISTOL-SZÁLLODA

BUDAPEST

legszebb pontján, a
Dunaparton.

Uj vezetés mellett ajánlja:

Előkelő, patinás szállodájának gyönyörű szobáit a mai gazdasági viszonyoknak megfelelő polgári áron.

Egy ágyas utcai	P 10—16-ig
udvari	P 6—10-ig
Két ágyas utcai dunaparti	P 24—40-ig
udvari	P 20—24-ig
udvari	P 15—18-ig

A jobb szobák árai fürdőszobával értendők.
Minden szobában hideg- és melegvíz, telefon és rádió.

ÉTTERMI ÁRAK:

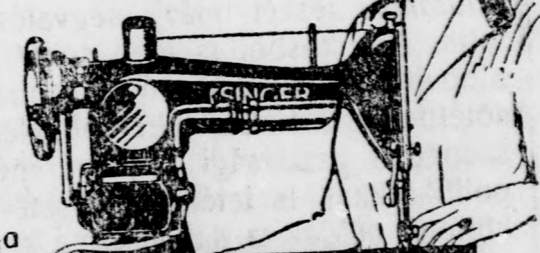
Complett reggeli: kávé v. tea v. kakao egy tojással, vajjal és jam-el	P 1.20
Kitűnő ebéd v. vacsora menü	P 2.40
Kitűnő ebéd v. vacsora menü előtétellel	P 4.—

Ezen lapra hivatkozással a szobaárakból külön engedmény. Szobarendelés lehetőleg 2—3 nappal előbb eszközölnöd.

Bristol-szálloda szobáiból és terraszáról a leggyönyörűbb kilátás nyílik a Dunára és a budai hegyekre.

Nélkülözhetetlen

minden háztartásban

SINGER
VARRÓGÉP

MINDENT VARR, STOPPOL ÉS HÍMEZ

Kedvező fizetési feltételek
Alacsony havi részletek

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Sátoraljaujhely Rákóczi ucca 19.

Felelős szerkesztő:
Dr. MIZSÁK JÓZSEF.

786:30°C
180

25 - 497

282

B

152

**ORSZÁGOS
SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR**

✱
**BIBLIOTHÈQUE
NATIONALE SZÉCHÉNYI**

✱
**НАЦИОНАЛЬНАЯ
БИБЛИОТЕКА ИМ. СЕЧЕНИ**

Az eredeti nehezen olvasható, a nyomás elmosódott, a hátoldal nyomása átüt, az oldal restaurálva.

Az eredeti hiányos. /Részletes felsorolás a tekercs elején-végén található./

Az eredeti sérülése miatt a szöveg hiányos.

A hiányzó részek más könyvtár állományából vannak pótolva. /Részletes felsorolás a tekercs elején-végén./

Az eredetin tinta vagy ceruza aláhuzások, bejegyzések, tintafoltok találhatóak.

A tekercsben található hibás részek, esetleges hiányok pótlása.

Az eredeti színes

A befényképezett jelek a kötet felső részén, illetve a nyitás szerinti jobb- vagy baloldalon találhatóak.

AZ ESETLEGES PÓTLÁSOK A MŰ, A TEKERCS, ILLETVE AZ ÉVFOLYAM VÉGÉN TALÁLHATÓAK.

Készült:

1971

március

FÉNYKÉPEZTE

VARGA